

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

A magántisztviselők nyugdíj- ügye.

A megoldásra váró nagy szociális kérdések között alig van jelentősebb, mint a magán alkalmazottak aggkori ellátásának az ügye. És hogy e kérdés országos érdekűvé még maig sem nőtte ki magát, azt kizárólag annak köszönhetjük, hogy a magántisztviselők különböző egyesületei nem bírtak akkora társadalmi súlyt szerezni, ami elegendő lett volna a kormányhoz és törvényhozáshoz e tárgyban többszörösen betejesztett kérelmük megfelelő támogatására.

Az állam, a törvényhatóságok, nemkülönben azok magánvállalkozásai, ha valakit alkalmaznak, az illető nyomban tagja lesz valamely nyugdíjintézménynek. Az alkalmazás és nyugdíjjogosultság szinte elválaszthatatlanul egybe vannak kapcsolva. Ha hozzávesszük azt, hogy felre nem magyarázható törvényekkel és szolgálati pragmatikákkal védett állami tisztviselőnek az állása sem annyira bizonytalan, mint egy kizárólag munkaadó személyétől függő magántisztviselőé, méltán csodálkozhatunk, hogy a magyarországi magánhivatalnokok, akiknek a száma pedig, mint minden országban igen tekintélyes, — elementáris erővel nem követelték eddigé, hogy nyugdíjügyüket, aggkori ellátásukat a törvényhozás rendezze.

Szó sincs róla, hogy minden nagyobb szabású magánvállalatnak már is meg van a nyugdíjintézete. Az is bizonyos, hogy az egy szakmába tartozó magán alkalmazottak is létrehozta egy-egy nyugdíjintézetet, de az ilyen nyugdíjintézetek egyáltalán nem felelnek meg ahnak a régóta hirdett szociális elvnek, hogy egy-egy alkalmazott aggkori ellátásának biztosítására szolgáló költségeket nem csak az illető alkalmazottnak, hanem a munkaadónak is kell viselnie. Szó sincs róla, hogy az évi járadék biztosító intézetek mai fejlettsége mellett bárki a világon tud öreg napjaira nyugdíjat, elhalálása esetén pedig özvegyének és árvának fentartási költséget biztosítani és az előre látó gondos ember meg is teszi ezt, ámde ne feledkezzünk meg arról, hogy a nyugdíj biztosítás ilyen formájában a terhekből éppen az nem veszi ki részét, akinek legfőbb érdeke volna, hogy a nyugdíj kérdés kedvező megoldása ne okozzon álmatlan éjeleket egy-egy alkalmazottjának. Ha az állam és a törvényhatóságok szintén kiveszik részüket egy-egy nyugdíjintézet fentartásával járó terhekből, méltányos dolog, hogy azok is vegyék ki, akik a magánalkalmazottaknak kenyeret adnak.

Erre azonban az ország összes munkaadóit más nem tudja kényszeríteni, mint a törvényhozás, az állam a maga mindenható erejével. Társadalmi

uton ezt a kérdést, aminthogy nem sikerült megoldani a nyugati államokban, éppen úgy nem fog sikerülni minálunk sem. Ezzel tisztában is vannak már a magántisztviselők érdekképviselői szervezői így a többek közt a Magántisztviselők Országos Szövetsége és a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete is. Ez a két hatalmas szervezet, amely amellet, hogy tagjai részére nyugdíjintézetet létesített és tart fenn, teljes egyértelműséggel helyezkedtek arra az álláspontra, hogy a magántisztviselők aggkori ellátásának jelentékeny szociális kérdését kizárólag a törvényhozás oldhatja meg, még pedig minden magán alkalmazottra kötelező nyugdíjbiztosító intézmény létesítésével.

E kérdés megoldásának utjelzői eddig csak memorandumok voltak. A legújabb eredmény is egy memorandum, melyet a magántisztviselők szövetsége a kereskedelemügyi miniszterhez nyújtott be, s azt a kérelmet tartalmazza, hogy a miniszter rendelkezze el a legközelebbi népszámlálás keretében a magántisztviselői kereseti viszonyaira és egyéb más a nyugdíjintézmény felállításához szükséges tudnivalókra vonatkozó adatgyűjtést. Ez a kívánság, meglehetősen szerény, annál inkább teljesíthető. Megeshetik azonban, hogy a kívánalom szerénysége dacára is, a magántisztviselők kötelező nyugdíjbiztosítása-

T A R C A.

Gyémánt a harangban.

A Bretagne falvainak csodálatosan szép és mélyhangú harangjai vannak. Alkonyatkor, ha a tenger felől hűvös szél keveredik, a falvakból ennek szárnyain szertepül az estharangszó és bánatos sirással ábbug a tájon. A legcsodálatosabb, szinte megdöbbentően beszédes szava a p — i harangnak van. Ha megkondul, mintha szavában panaszos zokogás és örökös vád csengene, vád, a mely titokzatosságával és sejtelmességével megremegteti a szíveket.

Ezek a harangok mind egy műhelyből kerültek ki. André Gérard, a p — i harangöntő a szó valódi értelmében művész volt a szakmájában. Titkát, a fémek elegyítésének helyes arányát féltékenyen őrizte. Harangjait eleinte egymaga öntötte, mikor ezek hírnevének növekedésével szerény műhelye valósgagos ipartelepé fejlődött és Gérard mester kénytelen volt egyre több segéddel és munkással dolgozni, csak az öntést, a forma lefejtését és az utólagos csiszolást bízta amazokra, míg az ércek olvasztását és elegyítését magának tartotta fenn és zárt ajtó mögött végezte.

A p — i harangnak csodálatosan mély és érces hangján kívül még egy nevezetessége van. A szentszűz domborművé képe

alatt ott, hol a szokásos felírás: Virgo immaculata, ora pro nobis! olvasható, éppen az ora szó alatt mogyoró nagyságu gyémánt áll ki az ércből, valódi, vagyont érő, művésziesen csiszolt briliáns, melynek apró lapjai ragyogó szinompában, szikrázva verik vissza a toronyablak zöld faredőin át beszűrődő napsugarat. A gyémántos harangot Toulrier apó, a vén harangozó egy frank borralaló ellenében meg szokta mutatni az érdeklődőknek. A frank valószínűleg nem a mutatgatás ára, hanem a történeté, melyet Toulrier apó ilyenkor élénk arc- és tagjátékkal elmond a vendégeknek, s mely ennyit valóban meg is ér.

— Tízennyolc esztendősi siheder voltam akkortájtban — rendszerint így kezd az öreg — mikor Gérard mester megtelepedett városkánkban. Valahonnan az Ardenne-ekből jött s csak nehezen tudott megszokni a mi vidékünkön. Még most is emlékszem rá, pompás fekete hajú, fekete bajszu és fekete szemű legény volt, ugy a harmincas éveken alul. Szemében valami delejes tűz égett, s ha végigment a fő-utcán, bizony az uri házak ablakaiból is nem egy nő szempár nézett ábrándozva utána. Kis műhelyt nyitott valahol a város szélén, de eleinte nagyon rosszul ment a dolga. Harang nem igen kellett a környéken, öntött hát csengőtyűket a kapuk aljába és a marhák nyakára. Ezzel megkereste a száraz kenyerét, de egyéb harapnivalója nem igen volt ehhez.

Történt azonban, hogy a szomszédos M. templomát elpusztította a tűzvész. A templom három rozoga, régi harangja félig megolvadva, lezuhant az égő toronyból és darabokra tört. A templomot a jómódu község helyreállította, s község tanácsa elhatározta, hogy a három harangot ujjáönteti Gérard mesterrel.

Ezt a határozatot nem is bánta meg soha a község tanács. Mikor a három új harang először megszólalt a toronyban, csodálatosan szép, összhangzó hanghullámok szálltak át szárnyalva a levegőn, s a szomszédos falvak lakói is meglepetve hallgatták a gyönyörű távoli harangszót. Olyan volt az, uram, mintha angyalok karéneke szólt volna alá a magasból.

Ez a siker meghozta André Gérard szerencsét. A szomszédos falvak irigyelni kezdték az m — iek dicsőségét és szepen egymásután valamennyi új harangot rendelt Gérard mesternél, vagy ujjáöntötte vele a régi kolompokat.

Hamarosan segédekkel kellett fogadnia és meg kellett nagyobbítani műhelyét. De megrendelése és ezzel arányban vagyona is növekedett s rövid néhány év múlva már valósgagos gyártelep állt az előbbi, szegény műhely közelében. Nagy fedett csarnokban hatalmas ercolvasztó-kemencét építettett a maga tervei szerint és a maga új rendszere alapján. A tűzálló, hatalmas kövekből összerótt kerek építvény ormára vaslépcső veze-

nak ügye megfeneklék. Ekkor azután már igazán nem marad más hátra, minthogy a magán alkalmazottak éri dekképviselői szervei kitézzék a harc, lobogot és országos agitációval hívják fel a közvélemény figyelmét erre a fontos kérdésre. Meg vagyunk róla győződve, hogy a józanul ítélt közvélemény s haladéktalanul azok megelé szegődik, akik ez ügyet évek óta ébren tartják. A közvélemény követelő szava előtt meg kell hajolni a legelfogultabb kormányoknak és törvényhozásnak is.

Borvásár Badacsonyban.

Szűk keretben, de annál nagyobb erkölcsi és Badacsonyra nézve a jövőre nagy anyagi siker reményével nyílt meg március hó 31-én Badacsony hegyközség választmánya által rendezett borkiállítás Badacsonyban a Hableány szálló termeiben. Mielőtt a kiállítást részleteiben ismertetnénk, reá kell mutatnunk annak céljára és az ebből eredő gazdasági eredményekre.

Badacsonyban világhírű bor terem; amely piacot talál mindenütt, ahova termese eljut. Nem akarjuk a multak mulasztásaival vádolni a volt birtokosokat, de azt mindenki belátja, hogy e világhírű bor nem volt elég széles mederben és oly módon ismeretelve, amelyben és ahol alkalma nyílt volna az idegennek e borokat közvetlenül megismerni.

Igaz, hogy azt tartja a közmondás, hogy: jó bornak nem kell cégér, nem egészen így van.

Ma, amidőn reklám nélkül a legkitűnőbb anyag, vagy találmány elvész, megkívánja még a közmondásos jó bor is, hogy reklámot csináljunk neki. És ha ezt sikerült elérni a további siker már önmagától jön.

Badacsony kitűnő bora világhírű ugyan, de mit használ, hogyha bárhol is csak régi hirnevéből ismerik azt az idegenben, de természetben alig ismerik ott, ahol az piacra találna.

Nagyon helyes és elismerésre méltó és bizonyára célravezető mozgalmat kezdett e célból Badacsony hegyközség választmánya a borkiállítás rendezésének eszméjével. Az eszme csakhamar testet öltött a folyó évi március hó 31-én Badacsonyban a Hableány vendéglőben megnyitott borkiállítással.

A borvásárt, amelyre Tapolcáról, a Balatonvidékről és az idegenből szép számban jelentek meg, Dr. Magyar Károly hegyközségi elnök március hó 31-én d. e. 10 órakor nyitotta meg. Üdvözliz egybegyűlteket körvonalozza a kiállítás célját, köszönetét nyilvánítja mindazoknak akik a kiállítást szervezésében erkölcsileg és anyagilag támogatták. Így a m. kir. földművelésügyi miniszteriumnak, Rácz Sándor szőlészeti és borászati felügyelőnek, a budafoki pincemesteri tanfolyam igazgatójának, a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete képviselőjében dr. Drucker Jenő igazgatónak, a Balatoni Szövetségnek, Tus Antal tapolczai m. kir. vinc. isk. igazgatónak, Forster Elek, mint a Tapolcavidéki Gazdakör elnökének és rendező bizottság tagjainak. Kéri az egybegyűlteket, hogy a kiállításon szerzettek vegyék jóindulatu emlékkübe, a kiállítást megnyitottnak nyilvánítja.

A borvásárra 29 termelő 16 féle bort állított ki. Legtöbben Auvergnas Olasz rizlinget és muskotálybort; volt ezenkívül Kéknyelű, Furmint, Budai zöld, Zöld fehér, Veltelini Zöld szilváni, siller, vörös, kéknyelű és vegyes borok.

A borokat izléses poharakban „Badacsonyi borkiállítás“ felirassal szolgálták ki.

A kiállított borok legnagyobb része 908. 1909. évi termések, kisebb mennyiségben volt előbbi évi termés.

A megnyitás után azonnal megkezdődött a borkóstolás.

Nehéz volna a sokféle kitűnőbbnél különöbörök között nagy különb-

séget tenni, mindannyi zamatos, erős, tiszta borok voltak.

A borok ára, tekintve azok minőségét általában igen mérsékeltek voltak, ami a hegyközség ama intenciójának megfelelőleg történt, hogy most első alkalommal is a boroknak vásárlót szerezzenek.

A kiállítás mindhárom napján élénk érdeklődés mutatkozott a kiállítás iránt, ami maga után vonta az eladásokat illetőleg vételeket is. Nagyobb mennyiségű bort adott el a herceg Esterházy pincegazdaság, Szücs Dezső, Leszner Sándor, Elter Lajos, dr. Magyar károly, Nagy Sándor és még sokan mások.

A vásárlók között van az országos mintapince, több budapesti és vidéki előkelő borkereskedő. Ezeket kivül Nagykanizsa, Pápa, Győr, Tapolca és más városokból voltak vevők.

A borvásár a badacsonyi termelők érdekeire kitűnő hatással volt, s ezért a hegyközség elnöksége elhatározta hogy hasonló borvásárokat évről-évre fog tartani.

Méltan elismerést érdemel a hegyközség ügybuzgalma, a kiállítás rendezése körül tett tevékenységeért. Elsősorban Magyar Károly szőlőnagybirtokos, hegyközségi elnököt, Fack Elemér titkárt, kik fáradságot nem ismerve buzgólkodtak a siker érdekében, továbbá a helyi bizottság tagjait, Ibos Nándor, Elter Lajos, Dömötör Mihály intéző és Horváth Józsefet, mint a helyi bizottság tagjait. A kiállítás oly szép sikere a jövőben rendezendő nagyobb szabású kiállítások rendezésére buzdíthatja a hegyközség vezetését.

H I R E K.

Kinevezés. A m. kir. földművelésügyi miniszter a budapesti borvizsgáló szakértő bizottság tagjává vidékünkéről Forster Elek gyulakeszi-i földbirtokost nevezte ki.

Esküvő. Holnap délelőtt fél 12 órakor esküszik örök hűséget a helybeli róm. kath. templomban Beszedits Margit urleány, özv. Beszedits Edéné leánya Pécs Gyula polg. isk. tanárnak.

tett fel, s az oroztat körül v srács futott. Tűzálló ajtókkal zárható nyílásokon át innen taplálták ércel a kohót es innen ellenőrizte a mester az ércolvasztás kényes és fontos műveletét. A kemence alatt 5 nagy tűzhely szitotta a pokoli lángot, mely a legkeményebb ércet is hígá olvasztotta.

De nemcsak vagyonban és jólétben gyarapodott André Gérard, hanem hírnévben és tekintélyben is. Mióta már a párisi templomok számára is öntött harangokat, valóságos büszkesége lett a városkának, s nem egy jómódu családapának titkos ábrándja, de különösen az anyáknak álma volt, hogy házasulandó leányuk a derék és nagy hírű mester irigyelt feleségévé legyen. André azonban kitartó buzgósággal udvarolt a szép es kacér Amálie Deiotnak, a maire leányának, s a hiru teremést a város nőnemű lakosságának nagy bosszuságára el is vette. A vagyonos leány éveket töltött egy párisi nőrokonánál s a párisi nők kacérságából ő adag ragadt rá.

Mindazonáltal a fiatal pár boldog életet élt, mikor egy este tűzvesz ütött ki a P-től telorányi távolságban fekvő Fenestrange-kastélyban. A kastély, egy pompás reneszánsz-épület, hatalmas kiterjedésű park közepén áll, százados laktól beárnyalva. Gazdája, Raoul Gaston, Fenestrange grófja, oriasi vagyon ura volt. A kastélyt öregapja, Philibert gróf l. Napoleon, nehaz tűzerezre-

dese vásárolta meg s benne nagybecsű műkincseken kívül, számos trofeumot őrizte a nagy időkből. Előcsarnokában 4 napoleoni bronzágyu állott.

A fiatal Fenestrange gróf, a ki rabja volt léha kalandvágyának, boldogtalan házasságot élt fiatal, de szép nejevel, a kit a legnagyobb mértékben elhanyagolt. A grófné egyedüli vigasza elhagyottságában aranyhaju kis lánya, a bájos Denise volt, a kit rajongva imádott. A tűzvesz alkalmával a kis leány halálos veszedelemben forgott, ám a bátor p-i lakosok, kik halálmegvetéssel küzdöttek a lángok ellen, megmentették a gyermeket s a kastély további pusztulásának is gátat vetettek.

A grófné hálája nem ismert határt. Hogy a mélyen vallásos lakosság kedvében járjon, elhatározta, hogy hálából négy szép harangot öntet P. városának, mely eddigi ruhangu harangjait annál inkább szegyezte, mert hisz az ország leghíresebb harangöntője éppen falai között lakott. A gróf a szent celra felajánlotta a négy ágyucsövet, a grófné nagymennyiségű ezüstöt adott, sőt úgy mondják, hogy harangjainak ércében sok az arany is es ez adja nekik az utólerhetetlenül mély es csengő hangot.

A harangrendelésből kifolyólag Garton gróf több ízben érintkezett Gerardekkel, s bizonyára az ördög műve volt, hogy tulságosan összebarkozott Amálie asszonnyal,

a ki a gróf udvarlását szívesen fogadta. Gérard mesternek sejtelve sem volt arról, hogy mi történik a háta mögött, nagy buzgalommal hozzáfogott a négy harang öntésének előkészületeihez. Világra szóló remeket akart ezuttal alkotni, mert hisz a saját városának dolgozott most. A nagy kohó alatt már napok óta égett a pokoli tűz, s benne sísteregve hullámozott az izzó ércfolyam. A kedvező időpont azonban még nem volt itt s a mester már napok óta várta az ércvegyülek megérését, hogy azt már kész formákban önthesse.

A holdvilágos éjjelen egymaga virasztott a kohócsarnok ajtajában, mikor a kapu felől óvatos lépteket hallott. Egy férfi közeledett halkán es Gérard a holdvilágnál megismerte a gróft. A hold sugarai ráestek a férfi kezére, melynek gyűrűjében egy mogyoró nagyságú roltarira szikrázva verte vissza a fény sugarakat. Gérard az ajtó homályában állott s onnan látta, a mint a grófeltünk Amálie asszony lakosztályában. Utána akart rohanni, de képtelen volt egyetlen mozdulatra. A rémület, a valóságnak hirtelen támadt teljes tudata csaknem megfosztotta eszméletétől. Irtóztató tusája mintegy félóraig tartott, mikor óvatosan visszatérni látta a gróft. Összeszedte minden lelki erejét s egyetlen ugrással a meglepett gróf előtt termett.

— Gérard mester! — szölt zavartan ez.

Gyümölcsoltó-Boldog-Asszony ünnepe 1910-ben. Ritkán szokott előfordulni, hogy Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe nagy-péntekre essék, mint az idén történt. Ez okból az idén Krisztus halálának gyászos emléknapja miatt április 4-én, vagyis februárvasárnap után következő hétfőn fogjuk ezt az ünnepet megülni. Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe a katolikus egyház közel kétezeréves történelmében mindössze 56-szor esett még agypéntekre. A most folyó huszadik században még 1921-ben és 1932-ben fog nagy-péntekre esni Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe.

Bacsányi emléktábla. A veszprémi főgimnázium lelkes ifjúsága nemrégiben elhatározta, hogy Bacsányi Jánosnak, a sokat szenvedett igaz magyar költőnek emlékét a főgimnázium falába illesztendő emléktáblával fogja megörökíteni. Bacsányi, ki Tapolczán született s kinek sírja Linzben domborul, a veszprémi gimnáziumba is járt. Ennek emlékére is szolgálанд az emléktábla, melyet Veszprém szülötte, a jelenleg Bruxellesben tartózkodó Csikász Imre fog elkészíteni. Az ünnepélyes leleplezés május végén, legkésőbb azonban június közepén lesz megtartva. Tapolcza is tehetne már valamit Bacsányi emlékének megörökítésére.

Gróf Széchenyi István emlékének megünneplése az iskolákban. A legnagyobb magyar halálának félévszázados évfordulója alkalmából a vallás és közoktatásügyi miniszter dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos Zalavármegye tanfelügyelőjéhez a következő leiratot intézte:

Folyó évi április hó 8-án lesz Gróf Széchenyi István halálának félévszázados évfordulója. Különösen fontos ezen évforduló megünneplése a mai viszonyok között, amidőn annyi szenvedés és megpróbáltatás után szükségét érezzük annak, hogy nagyfőfiaiunknak, mint Deák Ferencnek s gróf Széchenyi Istvánnak, a közéleti béke és ezzel kapcsolatban az erkölcsi tisztulás, valamint az ország jólétének előmozdítására irányuló törekvései megvalósuljanak. Gróf Széchenyi István halálának félévszázados évfordulóját felhasználni kívánom tehát arra, hogy az ifjúság körében az összes iskolákban, az ő működése méltatván, oly irányú eszmék csepegtetessenek az ifjúság lelkébe, melyek a hazaszeretet ápolása mellett nagy hazánkfia eszményinek és intenciójának ápolását vannak hivatva szolgálni. Elrendelem ennél fogva, hogy f. é. április hó 8-ik napján a fennhatóságom alatt álló valamennyi foku tanintézetekben az előadások szüneteljenek és felhívom Tafelügyelő Urat, hogy a nagyfőfiai emlékének kellő módon leendő méltatása és megünneplése vegyett saját hatáskörében intézkedjék.

Budapest, 1910. március hó 22.

ZICHY.

— Tudtam, hogy ön virraszt . . . eljöttem megnézni . . . a . . . harangöntést . . .

— Tessék — szólt a mester nyugodtan — Szívesen megmutatom.

Azután gyertyát gyújtott s maga előtt bebocsátotta a grófot a kohócsarnokba. Az ajtó bezárult a két férfi mögött.

A mi ezután történt, azt sohasem tudta meg senki. Az olvasztó ércnek rettentő az emesztőereje, megsemmisít, megolvaszt, semmivé éget mindent — csak a gyémánt fel-séges keménysége tud neki ellentállani.

A gróf eltűnt és soha többé nem került elő. Gérard mester befejezte négy utolsó remekművét. Munkájánál szótalan és mogorva volt. Mikor a legnagyobb haragról lefejtették a köpönyeget, a harang felirata alatt egy nagy gyémánt ragyogott az ércben.

A mester szavát többé nem hallotta senki. Mikor a felszentelés után a toronyban megkondult az első, gyönyörű harangszó, a mester befogta füleit és örülten keresztül-kasul szaladgált a mezőn.

Mikor lefogták, kitört rajta a dühöngés. Beszállították az örültek házába, a hol csakhamar meghalt, anélkül, hogy valaha egyetlen szót is szót volna ama rettenetes éj titkáról

Zoltán Vilmos.

Goldmark-ünnep Keszthelyen. Nagy ünnepséget rendez május 18-án Keszthely városa nagy szülőltének, Goldmark Károlynak nyolcvanadik születésnapja alkalmából. Az ünnepségen nagy Goldmark hangverseny is lesz, melyen a budapesti filharmóniai zenekar Kerner István vezetése mellett Goldmark műveit fogja előadni Geyer Stefi, M. Szoyer Ilonka és Takáts Mihály közreműködése mellett. A rendező-bizottság felkéri az érdeklődőket, hogy részvételüket legkésőbb április hó 15-ig jelentsék be. A vendégek elszállásolására 400 szoba áll rendelkezésre. A résztvevők kényelme érdekében a rendező-bizottság olcsó jegyfüzeteket bocsát ki, melyek oda-vissza utazásra, lakásra, ünnepségre és diszbankettre szóló szelvényeket tartalmaznak. Az ünnepélyen jelen lesz a 80 éves Goldmark is.

Műkedvelői előadás. A Tapolczai Kath. Legényegylet ma este 8 órakor műkedvelői előadást rendez. Az ülőhelyek már elfogytak. Az előadást 10-én megismétli a rendezőség és kéri a közönséget, hogy a jegyeket ezen második előadásra is Koncz József Bacsányi utczaí üzletében előre megváltani szíveskedjenek

Tél a tavaszban. Mult héten szerdán reggel sötét felhőből sűrű nagy pelyhekben kezdett hullani a hó, amely mintegy tíz percig tartott, fehér mezbe öltöztetve a tájéket. A hó nemsokáig tartott, csak a hegyek védett oldalain maradt meg hosszabb ideig. Csütörtökön éjszaka pedig 4 C hideg volt, amely a virágzó gyümölcsfákban tett kárt. A hűvökre vált időjárás a korán megindult növényzet fejlődését visszaszorította. Félő, hogy ha a hidegre vált időjárás állandó lesz, úgy érezhető kárt fog okozni.

Látható a Halley üstökös. Az égboltozat nagy érdeklődéssel várt vendége a Halley üstökös immár nemcsak csillagászati műszerekkel, de szabad szemmel is észrevehető. Ápr. hó 1-én a hajnali órákban már több helyen látható volt a Halley-féle üstökös. Szarajevóban egy orvos látta meg először március hó 31-én reggel. A csillagászok sorra nyilatkoznak az üstökös veszélytelensége mellett s legutóbb Kövesligethy Radó tartott Budapesten érdekes előadást e tárgyról. Ezzel szemben Andre Ióni csillagász egészen új elméleteket hirdet. Szerinte május 18-án, mikor a föld keresztül megy az üstökös csőváján, igen tetemes hőemelkedésben lesz része a föld légkörének olyan, mely föltétlenül észrevehető lesz, sőt kellemetlenné is válhat, noha veszedelemről semmi esetre sem lehet szó. André a légkör és a csira anyagának surlódásából magyarázza a hőfejődést; a gázok mérges voltában André nem hisz.

A közeledő üstökös naphoz való állása és ebből kifolyólag leendő láthatása a következő leendő. Április 2-én fölkel reggel 4 óra 50 perc körül, egy órával a nap előtt. Ezt már is több helyen látták. Április 15-én fölkel reggel 3 óra 50 perc körül, május 1-én fölkel reggel 2 ó. 45 perccor, május 15-én fölkel 2 ó. 45 perccor, május 18-ika körül együttállás a nappal, ekkor lesz legközelebb hozzánk. Ezután folyton távolodik és május 20-án lenyugszik 8 ó. 45 perccor este látható napnyugtától kezdve; május 25-én lenyugszik 11 ó. este, látható napnyugtától kezdve; május 30-án lenyugszik 11 ó. 30 perccor este, látható napnyugtától kezdve. — Tessék ezen időjelzés szerint az üstökös pontosan megfigyelni.

Üz Komárvárosi déli vasuti állomás ápr. 1-re viradó éjjel teljesen leégett; az összes táviró és egyéb felszerelések is elpusztultak.

Kotillion-est. Mult hó, márc. 30-án Mayersberg J. táncanár ifjabb növendékeinek előre haladásáról kívánta a szülőket meggyőződtetni; e kis multság a kórház javára 27 K, 30 fillert jövedelmezett. A mesternek fáradozását, ügybuzgalmát ez alkalommal külön ki kell emelnünk, mert a bájos gyermekesereg valóban kecsesen táncolt.

Mennyi föld van bevetve őszi gabonával. A földmívelésügyi miniszterium a gazdasági tudósítókhoz felhívást intézett az őszi gabonaneműek területkiterjedésének bejelentése végett. A gazdasági tudósítók a helyi ismeretekből eredő megfelelő számítások alapján, konstatálták, hogy a bevetett terü-

let általában növekedett és különösen jelentékeny a terület növekedés az őszi búzánál, amely a mult évi 5,562,549 kat. holdról 5,905,000 kat. holdra, az őszi rozsnál, amely 1,747 500 kat. holdról 1,812,589 kat. holdra, a kétszeresenél, amely 98 922-ről 100,759 kat. és őszi árpánál, amely 102,575-ről 104,524. kat. holdra emelkedett. Az általános emelkedés tehát százalékokban kifejezve, az őszi búzánál 4.3 százalék, az őszi rozsnál 3.6 százalék, a kétszeresenél 1.8 százalé-

Siketnémák felvétele. A siketnémák kaposvári áll. s. intézet I osztályába az 1910, 1911-ik tanévben tizenkét siketnéma növendék vétetik fel. Pályázhatnak elsősorban Somogy, Zala, Baranya és Tolna vármegyei illetőségű 7—10 éves koru siketnéma gyermekek, kik a siketségen és ennek következményeül tekinthető némaságon kívül más testi fogyatkozásuk nincs. A kérvények f. évi május 20-ig a kaposvári siketnéma intézet igazgatóságához küldendők be. Egyéb felvilágosítással az intézet igazgatósága szolgál.

Helyreigazítás. A korán elhunyt Dr. Eöry László koporsójára letett koszorúk közül a mult heti számunkból tévedésből kimaradt a következő feliratu koszoru „Felejthetetlen Laczinak — kegyeletből barátai” — amit ezuttal pótlólag közlünk.

A Tapolcza és vidéki kórházegyesület f. évi április hó 3-án d. u. 4 órakor tartja a városháza tanácstermében II. évi rendes közgyűlést az alanti tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. A mult évi rendes közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 3. Titkári jelentés az egyesület évi mulasztásáról. 4. Az egyesület bevételeinek hovaforrása. 5. Pénztárosok jelentése. 6. Jegyzők választása és e célból egy 5 tagu szavazatszedő bizottság kiküldése. 7. Tisztviselőknak a felmentvény megadása. 8. Jegyzőkönyv hitelesítésére 3 tag kijelölése.

Köszönet nyilváníítás. A Tapolcza és vidéki kórházegyesület ez uton szavaz köszönetet Mayersberg József táncmester urnak a koszorucska jövedelme 28 koronáért, ugyancsak a szakácsnék és szobalányok bálja tiszta jövedelme 100 koronáért, mit szívesek voltak az együletnek átengedni.

AZ ELNÖKSEG.

Tessék jól vigyázni, hogy tényleg valódi Ferencz József-keserűvizet kapjon az üzletben, mert nagyon sok csekély értékű viz a csalódásig hasonló címkével van forgalomban, szamitva arra, hogy ily módon meg fogják vásárolni a „Ferencz József“-keserűviz helyett, melyről köztudomásu, hogy a legkellemesebb ízű, legenyhébb és legbiztosabb hatásu. Számtalan orvos a maga és a saját családjában felmerülő szükség esetén szintén a „Ferencz József“-keserűvizet használja. A „Ferencz József-keserűviz-források igazgatósága Budapesten van.

A peranoszpóra elleni védekezés. A mult esztendőben nagy mértékben dühöngött peronospora járvány tanulságait felhasználva, Istvánly Gyula dr. a m. kir. Ampelologiai Intézet igazgatója a peronospora elleni védekezésről írott utmutatást átdolgozta. Ez a füzet, mely kellő rövidséggel közérthető módon tárgyalja a védekezési eljárást, színes magyarázó képpel kibővíttve művelésügyi minster kiadásában

— s mindenkinek készséggel ki ez iránt levelező lap Intézethez fordul. Az II. Debrői-ut 15.

Az utcák

évenkir+ inak az utc tördelik karódzó zsölik le esik áldozta megbüntetni,

ban vigyáznának; egyebekben pedig a község minden lakosának kötelessége a fákat a kártételtől megóvni.

Uj pénz. A szegény hatások végzete utólérte vén obsitos bátyjaikat is. A kormány elhatározta, hogy kétkoronás ezüst-pénzt fog veretni, a forintosokat ki akarja küszöbölni a forgalomból. Egyelőre 50 milliót vernek az új pénzből, ebből Ausztriára 35, millió Magyarországra 15 millió koronára jut. A tizkronásokot is szaporítani akarják, valamint az egy koronásokat is.

A tapolcai szakácsnők és szoblányok által rendezett mulatságon a következők fizettek felül: Pallos Örsze 2 K 60 f., Párizs Mária, Pungér Anna Rejzi N., Kaszás Soma 1.60—1.60 f. Jani Tera, Németh Mária 1.10—1.10 f. Mohos Tera, Tancsics Anna, Horváth Géza, Kovács Gáspár, Horváth N. 1—1 K. Dr. Lőke Mórné, Berger Manoné, Berger Sándorné, Wolf Gyuláné, Czumpf Friszló Lászlóné, Németh Viki, Németh Lujza-Grosz Janka, Dani Eszti, Dani Örsze, Csáfordi Károly, Szollár Gáspár, Bogdár Jó, zsef, Jani Etel, Moór Károly, Farkas Róza, Horváth József, Bende József, Varga Lina, Varga Róza, Csigo Józsefné, Kovács Mária, Sebestény Mária, Pécsi Ferenczné, Leitner Teréz, Sárecz Lajos, Csaló Anna, N. N., Steiner Imre, Weisz József, Révész Zsóke, Forgács Izsó, N. N., Marton N. Ligeti János, Csónka Ottó, N. N., N. N., 60—60 f. Kertész Ignác, Marton László 40—40 f. Erhard-rózsef 20 fillért, melyért ezuton mond köszönetet a rendezőség.

Turáni dalok. Mondai és történelmi hőseink. Zempléni Árpád új verses kötetében valóban új világot nyújt az olvasónak: az ősi szittyi mithoszok világát. Az ural-altáji népek népköltési hagyományából merítette a szerző a világtörténelmi körképének néhány jellemző darabját. Régi pogány mondák isten alakjai kezdik a sort: Numi Tárom, égisten, a mongol népek Zeüsze, Jelempi, a világteremtő turáni Prométheusz, Kant Torem hadisten, Völund napisten, a germánoknak is kedvelt és népszerű Ős-kovácsa, Istár, a babilóni szerelem istennő, minden Venusok őse, merülnek föl a hitreges őskorból. Az ókori történelmi időkben Nabukudrusz-ur és Atilla alakja nyomul legjobban emlékezetünkbe. Magyar tárgyai közül a pompás humoru Szentgalleni kaland ködmenes huszárai, továbbá a halálsejtelmekről gyötört Lavotta és a kufsteini várfogságát hősileg szenvedő gróf Teleki Blanka alakja legturániabbak. A kötetet, végtelenül komor képekkel a Tüzözön című regge zárja be, mely árjak és sárgák elethalál küzdelméről énekel, melybe az em eriség bele pusztul. Napisten elmenekül, a szárazföld pedig visszaszátyled az óceánba, melyből a világteremtő Jelempi egykor kiemelte.

Harmadfélszáz lapon negyvenöt kisebb-nagyobb költeményt kapunk a kötetben azoknak a mongol-féle népeknek mondáiból és történetéből, melyekhez a magyar is tartozik. Gazdag változatosság, jellemző vonalak, sőt és vidám színék és az időbeli és térbeli távolságokat figyelembe véve, meglepő összhang vonul át e nagyszabása világképen. Zempléni magyar nyelve és verselő művészete ez új munkájában legjobb klasszikusaink mellé állítható.

A „Turáni Dalok“ Budapest, a Franklin-Társulatnál jelent meg s minden hazai könyvkereskedésben kapható. Árátűzve 6 korona, stilszerű díszkötésben 8 kor. (M. G.)

BŐRBAJOKAT,

bőrkiütéseket, daganatokat és sebeket, a melyek **vérszegénységből** erednek és nem akarnak gyógyulni, a

Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védőegyet — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

szüntet meg legjobban. A legtisztább alkatrészek, a melyek izletes módon könnyen emészthető krémme egyesítettek a kiváló SCOTT-féle eljárás által, a

A Scott-féle Emulsió-t

a legkiválóbbá tették és kétségbevonhatatlan hirnevet biztosítottak számára ezeknél a bajoknál.

Egy eredeti üveg ára 2 k. 50 Mlér. Kapható minden gyógyszerárban.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy április hó 2, 3, 4, 5-én ismét **Tapolczán** vagyok.

Ezuttal a felvételek sógorom **Lówy B. emeleti lakásán villanyfény** mellett történnek.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve vagyok

tisztelettel

Hajós Arnó

budapesti fényképész.

A Keszthelyen megjelenő „Balatonvidék“ című politikai hetilap folyó évi február 20-iki számában Elbert Lajos elbocsátott könyvelőnk által közzétett „Tapolcai panama“ című közlemény valótlanságát beigazolandó, a zalaegerszegi kir. törvényszéknél ügy- és üzletkezelésünknek szakértők által való megvizsgálását kértük. A kiküldött szakértők jelentésének hiteles másolatát ezennel közzétesszük, megjegyezve, hogy további hírlapi közleményt figyelemre nem méltatunk.

Tapolcavidéki Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága.

Másolat.

Szakértők véleménye a zalaegerszegi kir. Törvényszék 1910. évi február hó 26-án 1044 szám alatt kelt végzése alapján a „Tapolcavidéki Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság“ ügy- és üzletkezelésének átvizsgálásáról. Tekintetes kir. Törvényszék! Folyó 1910 évi február hó 26-án 1044 sz. alatt kelt végzésben a tekintetes kir. Tör-

vényszék elrendelte, hogy alulírottak a „Tapolcavidéki Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság“ ügy- és üzletkezelését átvizsgálják, a vizsgálat megtartásának idejéről az igazgatóságot és felügyelő-bizottságot értesítsék és a vizsgálatot a felügyelő-bizottság közbejöttével megejtsék. A hivatkozott végzés rendelkezéséhez képest szakértők a vizsgálat megtartásának idejét 1910 évi márc. hó 6-án délelőtt 9 órára kitűzték és erről nevezett intézet igazgatóságát és felügyelő bizottságának minden egyes tagját ajánlott levélben értesítették. A kitűzött időben, vagyis 1910 évi március hó 6-án délelőtt 9 órakor szakértők a Tapolcavidéki Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság intézeti helyiségében a vizsgálat megejtése végett megjelentek, amikor és ahol az intézet kezelő személyzetén kívül az igazgatóságnak 8 és a felügyelő-bizottságnak 4 tagja is megjelent.

A vizsgálat megejtése előtt Merkly Antal intézeti igazgató az igazgatóság és felügyelő-bizottság együttes ülésének határozatához képest arra kérte a kiküldött szakértőket, hogy vizsgálatuk során külön figyelmet fordítsanak a Keszthelyen megjelenő „Balatonvidék“ című hetilap folyó évi február hó 20-án 8 számú példányában „Tapolcai Panama“, című közleménynek következő kitételeire: „Vádolom az igazgatóságot panamázással, mert Schwarcz Emil bizalmi férfit dallamos címmel ellátott ur közbenjárása folytán az igazgatóság panamázott.“ „Vádolom az igazgatóságot hamis levelezéssel, mert valótlán leveleket firkáltatott egyik folyó számla kliensének“. Továbbá Merkly Antal intézeti igazgató ugyancsak az igazgatóság és felügyelő-bizottság együttes üléséből kifolyólag még arra kérte a kiküldött szakértőket, hogy az intézeti ügy- és üzletkezelésére a legbehatóbban terjeszszék ki vizsgálatukat; mert úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság megvan arról győződve, hogy az intézeti ügy- és üzletkezelése, nemkülönben a számviteli munkálatok a kereskedelmi törvény az alapszabályok és üzleti szokásoknak minden tekintetben megfelelnek.

1. Szakértők elsősorban a kir. törvényszék végzésének rendelkezéséhez képest az intézet ügy- és üzletkezelését vizsgálták át és erre vonatkozó véleményüket következőkben terjesztik elő. Az intézet fennállása alatt lebonyolított összes ügyletek figyelembevételével az üzletkezelés következőképp oszlik meg. 1. Pénztári kezelés. 2. Váltók leszámítolása. 3. Váltók viszeszámítolása. 4. Folyószámla üzlet. 5. Betéti üzlet. 6. Értékpapír és lombard üzlet. 7. Segélyegyleti befizetések.

A) Pénztári kezelés. A készpénzbevételek és kiadások elszámolására az intézet 3 könyvet használ. 1. A könyvelő által a kettős könyvelési módszer szerint vezetett pénztárkönyvet; 2. A pénztáros által az egyszerű könyvelési mód szerint vezetett pénztárkönyvet és 3. a könyvelő által vezetett és a számlaszerű bevételek és kiadások napi összesítésére szolgáló Gyűjtő naplót. A könyvelő pénztárkönyvét átvizsgálás után rendszeresnek, helyesen vezetettnek és az üzleti szokásoknak mindenképp megfelelőnek találtuk. A napi záróadatok a pénztáros könyvének napi záróadataival megegyeznek és a Gyűjtőnaplóból kiszámított pénztári egyenleggel egybevágók. A pénztáros által

Olcsó és hatásos foszfortrágya feltárt csontliszt

Kérjen feltétlenül árajánlatot

Rendeléseket felvesz és felvilágosítást ad: **FOGNER ISTVAN** Tapolca.

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR
Besányi, Schlotrumpf és Társa adgtól, Budapest, IX., Üllői-ut 21. szám.

... a
... Budapest.
... Tapolca nagyközség
... Ennek oka pedig az, hogy
... részben az ügyetlen az, hogy
... összesjuttat, vagy pedig a
... fasmarhákat tördelik ki
... hogy a fák nagy része
... csak egy-ke-kocsis
... akkor okuinhane

vezetett, a bevételeket és a kiadásokat időrendben feltüntető pénztárkönyv bevezetési helyesnek, a napizáratok megfelelők, a mindennapi pénztári maradványok a könyvelő pénztárkönyvében látható napi egyenlegekkel megegyeznek. A Gyűjtőnapló, amelyben a napi bevételek és kiadások számlák szerint összegyűjtöttek kifogástalanul van vezetve. Ennek a könyvnek havonként lejárt adatai naplózás után a főkönyvbe vitetnek. Ugy a naplózás, mint a főkönyvbevitel helyes. Vagyis: a pénztárkezelés teljesen megfelel az intézeti számviteli és üzleti szokások követelményeinek; a bevezetések, napi és havi záratok, egymásból folyó elszámolások, naplózás és főkönyvbevitel beható vizsgálata után a szakértők semmi kifogás alá eshető tételt nem találtak.

B.) Váltóeszámlálás. Az intézet a váltók ellenében kihelyezett kölcsönök, illetve a lezárt váltók nyilvántartására 3 könyvet vezet. 1. A váltó bírálati könyvet, amelyben a naponként megszavazott váltók összes adatai vannak feltüntetve és a melyet minden nap a bírálatot gyakorló igazgatósági tagok aláírják. 2. A váltónyilvántartót, amelyben a beérkezett és a beváltott váltók adatai vannak feltüntetve. 3. A váltólejárati könyvet, melyben az egy napon esedékes váltók naptárilag vannak összegyűjtve és az ezek közül rendezettek szokásos módon megjelölve. Szakértők mindhárom könyvet átvizsgálták; a bevezetéseket helyeseknek, rendszereseknek találták és egyetlen adatra sem akadtak, amely ellen kifogást tehettek volna.

C.) Váltók vizsgálata. Az intézet váltó tárcájának egy részét különböző intézeteknél vizsgálataira, illetőleg kölcsönöket vesz fel. A vizsgálataira nyilvántartóban az idevonatkozó adatokat rendszeresen elszámolja. Ezt az elszámolást átvizsgáltuk és semmiféle adatra nem akadunk, mely észrevételezésre okot szolgáltathatott volna.

D.) Folyószámla üzet. Az intézet más pénzügyekkel és magános felekkel is folyószámlát vezet, az idevágó ügyletek elszámolására szolgáló folyószámlakönyv rendben van vezetve, a tartozások és követelések pontosan ki vannak tüntetve és a tartozó, mint követelő kamatok rendben kiszámítva. Szakértők ennek a könyvnek átvizsgálásakor egyetlen adatra sem akadnak, amely kifogás alá eshetne.

E.) Betéti üzet. Az intézetnél gyümölcsözés végett elhelyezett betétek a betétfolyószámlakönyvben rendszeresen vannak elszámolva. Ezeknek vizsgálatakor szakértők egyetlen adatra sem találtak, amely észrevételezésre okot adhatott volna.

F.) Értékpapírok és lombárdüzlet. Értékpapírok vétele és eladása, értékpapírok ellenében kihelyezendő kölcsönök az intézet ügyletei között a legszűkebb keretben mozognak, az egész eddigi forgalom csakis néhány ezer koronára rug. Az idevonatkozó elszámolások is helyesek.

G.) Segélyegyleti befizetések. Az intézet egyik üzletágzata a segélyegyleti heti befizetés. Az erre vonatkozó elszámolás is teljesen megfelel egy számviteli mint az üzleti szokások követelményeinek. Végül szakértők beható vizsgálat alá vették az 1909. évi zárószámadásokat. Ezeknek adatait összehasonlították a vonatkozó könyvek évzáró adataival és azokat helyeseknek és egyezőknek találták. A mérleg passzívái közé beállított átmenő kamatok egyenlegét szakértők utánszámítás útján megfelelőnek találták. A pénztári állomány vizsgálatakor kitűnt, hogy a megolvasott készpénz a könyvek vonatkozó záróegyenlegével teljesen megegyezik. Szakértők arról is meggyőződtek, hogy az intézet birtokában levő összes állományok az üzleti év befejezésekor szabályszerűen leltározottak. Mindezek alapján szakértők a „Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság” ügy- és üzletkezelését kifogástalannak, rendszeresnek, a kereskedelmi törvény, az alapszabályok és az üzleti szokásoknak, nemkülönben a számviteli követelményeknek minden tekintetben, megfelelőnek találták.

II. Az általános és a kir. törvényszék végzéséből folyó vizsgálat befejeztekor szakértők beható vizsgálat alá vették az A.) alatt csatolt igazgatósági ülésről felvett jegyzőkönyvben foglalt és a „Balatonvidék” című hetilap folyó évi február hó 20-án megjelent számában foglalt következő kitételeket:

1.) „Vádolom az igazgatóságot panamázással, mert Schwarz Emil bizalmi férfit és dallamos címmel ellátott ur közbenjárása folytán az igazgatóság panamázt.” 2.) „Vádolom az igazgatóságot hamis levelezéssel, mert valótlan leveleket firkáltatott egyik folyószámla kliensének”. Szakértők az 1. számú vádpontra vonatkozólag átvizsgálták az intézet fennállása alatt kötött ügyletek közül azokat, amelyek a vádpontban megemlített Schwarz Emil nevével kapcsolatban vannak. Ezek között az ügyletek között szakértők egyetlen egyet sem találtak, amelyből panamázásra lehetne következtetni; sőt még olyan ügyletet sem találtak, amelynek lebonyolítása ellen akár alaki, akár tárgyi tekintetben, akár kereskedelmi törvény és alapszabályok, akár pedig az üzleti szokások szempontjából kifogás volna emelhető.

Schwarz Emil a „Betétfolyószámla könyv” 37. lapján látható bevezetések tanúsága szerint az intézet fennállása óta kisebb-nagyobb összegeket helyeztet el az intézetnél még pedig kamatmentesen azért, hogy elhelyezett betétei felett a szabad rendelkezést a maga részére biztosítsa. Ezekből a kamatmentesen elhelyezett betétekből az intézetre nemcsak anyagi hátrány és károsodás nem származhatott, hanem ellenkezőleg ezekből az intézetnek csak haszna lehetett, mivel ezeket a betéteket a kivétel napjáig a saját céljaira felhasználhatta. A Schwarz Emil által az intézetből időközönként felvett összegek elszámolását is rendben levőnek találtuk.

A pénztárkönyvben 1908. december 31-iki kelettel a kiadás oldalán egy 11,000 koronás tételel találtunk, amely azt igazolja, hogy az igazgatóság Schwarz Emil részére, ennek szabályszerűen kiállított és bonitás tekintetében kifogástalan elfogadványa ellenében 11,000 koronát utalt ki és a kamatot előre nem vonta le, amely körülmény a felületesen szemlélőre és bírálóra azt a benyomást teszi, mint ha az igazgatóság az előre le nem vont, illetőleg Schwarz Emilnek fel nem számított kamatokkal az intézetet megkárosította volna.

A vizsgálat folyamán azonban kitűnt, hogy 1.) Schwarz Emil a váltója ellen felvett 11,000 koronát a felvétel napját követő első üzlet napon, vagyis 1909. január 2-án készpénzben visszafizette, amint ez az 1909. évi mindkét pénztárkönyv bevétel oldalán január 2-iki bevezetéssel igazolható. 2.) Schwarz Emilnek 1908. december 31-én, amikor a 11,000 koronát váltó ellen felvette, az intézeti betétfolyószámlakönyv 37. lapjának tanúsága szerint 7069 korona betéte volt az intézetnél és így a 11,000 korona felvételekor tulajdonképpen saját 7069 koronáját vette ki az intézetből és ehhez kapott 2 napra 3931 korona kamat nélküli kölcsönt. 3. Az igazgatóság tekintettel Schwarz Emilnek az intézetnél elhelyezett kamatmentes betéteire; tekintettel a kölcsönadott 11,000 koronának a felvétel napját követő első üzletnapon történt visszafizetésére; tekintettel Schwarz Emilnek a kölcsön felvételekor az intézetnél levő 7069 korona betéteire és a 11,000 korona kölcsönnek 3931 koronára való leszállására és végül tekintettel a fel nem számított 1 korona 31 fillér kamatoknak csekély voltára: sem szabálytalanságot, még kevésbé panamázt nem követett el akkor, midőn egyik üzletfelének 1 korona 31 fillér kamatot méltányosságból nem számított fel.

A 2-ik vádpontban hamis levelezéssel van az intézet vádolva azért, mert valótlan levelet íratott egyik folyószámla kliensének. Az üzleti levelek két csoportba oszthatók. Az első csoportba azok tartoznak, amelyek elintézett ügyekre vonatkoznak; a második csoportba azok, amelyek még csak a jövőben elintézendő ügyekre vonatkoznak. A Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztár másoló könyvében minden az intézet által

írt, akár elintézett, akár elintézetlen ügyre vonatkozó levél le van másolva. A másoló könyvben látható levelek hamisak sohasem lehetnek, mert az a levél, amit az intézet írt, elküld és lemásol: az mindig valódi levél nem hamis levél. Hamis volna a levél akkor, ha az intézet nevében, ennek tudta és beleegyezése nélkül másvalaki írta az intézet valamely üzletfelének levelet.

Epen ezért az intézet által írt, elküldött és lemásolt leveleinek elbírálásakor hamis levelezésről szó sem lehet, hanem szó lehetne hamisított levelekről akkor, ha az intézet az általa írt és üzletfelének elküldött levelek valamely adatát a másoló könyvben utólagosan megváltoztatta. Átvizsgáltuk a folyószámla kliensének írt leveleket a másolókönyvben, azokban egyetlen adatra sem akadunk, amely hamisításra engedne következtetést. Az elintézett ügyekre vonatkozó levelek adatait összehasonlítottuk a folyószámlakönyv vonatkozó számláival és azokat minden esetben egyezőknek találtuk.

Az elintézetlen ügyekre vonatkozó és számadatokat nem tartalmazó levelekre sem vonatkozhatik a hivatkozott heti lapban foglalt ama kitétel: „valótlan leveleket firkáltattak egyik folyószámla kliensnek”. Nem pedig azért, mert az intézet által elküldött levelek tartalma mindig való, az intézetre bizonyos mértékig mindig kötelező és még akkor sem valótlan a levél, ha a viszonyok, a közbenjött váratlan konjunkturák a levél tartalmának érvényesülését lehetetlenné teszik, sőt sok esetben ép az ellenkezője következik be annak, amit a levél célozott és ebből nem lehet a levél tartalmának valótlanosságára következtetni.

Szakértők sem hamis, sem hamisított, sem valótlan leveleket nem találtak, hanem igenis találtak üzleti leveleket, amelyek szabályszerűen lemásolva az idegenben lakó üzletfelekre vonatkozó ügyleteket híven visszatükrözik. Zalaegerszeg 1910. március hó 12. Fischer Pál sk. a zalaegerszegi takarékpénzt. részvénytársaság vezérigazgatója, Balassa Benő sk. állami felső kereskedelmi iskolai tanár, a kir. törvényszék állandó hites könyvszakértője, Duzár István sk. a zalamegyei központi takarékpénztár pénztárosa.

Hogy ezen másolat a zalaegerszegi kir. törvényszék irattárában IX. 261/908. irattári szám alatt elfekvő bélyegtelen eredetével szóról szóra megegyez hivatalosan bizonyítottam. Z.-egerszegen, 1910. ápril. 24. azaz márc. 26. Berkes János s. k. kir. törv. iro. datiszt, irattáros. (P. h.)

Egy tapasztalt háziasszony itélete:

A Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávé azon mindennapi ital, mely férjemnek munkaerejét és jóhangulatát megtartja, mely mellett a gyermekek a legboldogabban fejlődnek, amellyel a gazdaságban sokat megtakarítok és a mely mindnyájunknak napról-napra jobban ízlik.

A KÖZSÉGHÁZÁBÓL.

Tapolcza nagyközség előjáróságától.

926
1910.

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselőválasztók állandó névjegyzékének 1911. évre szóló kiigazítását a kiigazító küldöttség, a község házában **f. é. április 7-én d. u. 2 órakor** fogja teljesíteni.

Miről a község lakosai azzal értesítettek, hogy mindazok, kik a felvételekre magukat jogosítottak tartják, jogosultságuk igazolása végett a küldöttség előtt személyesen is megjelenhetnek és ez esetben adójuk mennyiségének igazolása végett adókönyveiket a küldöttség előtt felmutatni tartoznak.

Tapolcza, 1910. március 29.

Németh Jenő **Mojzer Endre**
nagyközségi jegyző. biró.

866. szám

A kiütéses typhus elleni védekezés.

Az újabb Budapesten már ismét hosszabb idő óta fennálló kiütéses typhus (typhus exanthem) bár a 2 évvel ezelőtti járványnál sokkal enyhébb alakban és jóval kisebb mulandósággal — még egyre szedi áldozatait, s a fővárosi hatóság éber figyelme dacára megtörtént, hogy ilyen veszélyes fertőző kóroban megbetegedettekkel együtt tartozkodó egyének a hatósági intézkedést kijátszva, az ellenőrzés és óvintézkedés kellemetlenségeit kikerülmi óhajtvá vidékre utaztak, nem gondolván meg azt, hogy ily módon ezen nagyon is fertőző és ragályos bántalmat mindenhol magukkal hurcolják.

Egy ily előfordult eset alkalmából az illető Sümegre távozván — szükségesnek tartom az első fokú közegészségügyi hatóságok és a városok és községek figyelmét az 1908 évben 5023 n. 908. számú rendeletben (megjelent a zalavármegyei hivatalos lap március 12-iki 15-ik számában) foglalt ellenőrzési és óvintézkedési rendszabályokra sürgősen felhívni s egyuttal a hatósági orvossal nem bíró községek és előjáróságok tájékoztatása céljából a vármegye tisztí főorvosa által ismertetett kiütéses typhus jellegző tüneteit az alábbiakban közlöm.

A kiütéses typhus (typhus exanthem) ismertető jelei:

Az étyphus vagy más néven kiütéses typhus (typhus exanthematicus) egy az

egész testre, de különösen a hasi képletekre, a belekre kiterjedő s jellegzetes kifeléelyesedő bőrkültesekkel kísért rendkívül fertőző és ragályos bántalom, mely nagyon magas lázakkal állandó és folyton fokozódó följátszókkal, száraz bevont nyelvvel időnkinti hasmenésekkel gyöngíti a szervezetet és rövid idő múlva (10-14 nap alatt) az esetek 90%-ban halálos kimenetelű.

A fertőzés és ragályozás nem csak az ürületek útján, hanem: betegekkel való közvetlen érintkezés, sőt viselt ruháival való foglalkozás által és a levegő közvetítésével is megkapható s tekintetben — a fertőzés és ragályozás szempontjából a pestissel és choleraival egy sorba helyezendő. Az ellene való védekezésnek tehát elsősorban a jó egészséges, tiszta levegőjü kellő térhellyel bíró lakásokra, tápláló élelmezése s ez időszaknak megfelelő helyes ruházatra kell irányulnia, továbbá a legnagyobb gondot a köztisztaságra, kutak, folyók, árkok tisztántartására, a pócegödrök, árnyékszék és trágyadombok környékének kitisztogatására, a folyókák, ereszek, állott poshadt vizálló helyek fecsapolására kell fordítani és általában mind azon közegészségügyi követelmények szorú megtartása kívánatos, amelyeket a 24524/907. számú rendelettel kiadott 111000/907. B. M. sz. utasításban foglaltnak. Zalaegerszeg, 1910. március 12.

Ali-pánhelyett: *Kolbenschlag*, m. főjegyző.

Hirdetmény.

Tapolcza nagyközség előjárósága közhírré teszi, hogy a **városbíró** vasár- és ünnepnap délelőtt 9-től 10 óráig, hétköznapokon délelőtt 8-tól 9 óráig tart hivatalos óráit; ez időben a hivatalos helyiségben tartózkodik s a panaszkodókat is felveszi.

A **községi pénztárnál** fizetési napok **vasár- és ünnepnap** délelőtt 9-től 10 óráig, hétköznapokon csak **kedden és csütörtökön** reggel 8-9 óráig.

Adószedési napok **szerdán és pénteken** délelőtt 8-tól 10 óráig tartatnak.

Tapolcza, 1910. március 24-én.

Horváth Jenő **Mojzer Endre**
főjegyző. k. biró.

HÁZ ELADÁS.

Kosuth Lajos-utca 8. számú

SAROKHAZ

két utcára, két házhely, nagy beltelek forgalmi helyen részletekben is **ELADÓ.**

Bővebbet

Huppán és Fogner.

Meghívó.

Tapolczán a Balaton-kávéház helyiségében

1910. április 9-én (szombaton)

táncanfolyamom befejezéséül

táncvizsgával egybekötött koszorucskát rendezekl

Kezdeté este 7 órakor.

Belépti díj: személyjegy 2 korona
családjegy 3 személyre 4 korona.

Az első francia négyes után leányka növendékeim egy legyező táncot fognak bemutatni.

Kérve a nagyérdemü közönség szives pártfogását

kiváló tisztelettel

Mayersberg József

okl. táncztanár.

136. szám 1910.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai kir. járásbíró-ság 1910. V. 86. sz. végzése által **Krausz Vilmos** végrehajtó javára kapolcsi malomban 350 korona tőke és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal felül és lefoglalt és 726 koronára becsült szobabeli butorok, egy hintó, egy szán és egy parasztkocsból álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatásra elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis kapolcsi malomba leendő eszközzésére

1910. év április hó 13. napjának délután 3 órája

határidőül kituzetik s ehhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881 LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára illetve az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Tapolcza, 1910. évi március no 28.

Kerkápoly, bir. végrehajtó.

1910-es modellünk újításai:

ROPS

MODELL 1910

Intenzív lángzó. Gyorsan forral és kevés szeszt fogyaszt. Erős alkatrészei, kivehetők és tisztíthatók. Művészi galvanobronz kivitel — Hozzáadva biztonsági gyorsfűzőnk eddigi előnyeit, a

„Rops’ 1910

a jelenkor legszebb, legtartósabb, legbiztosabb és legtakarékossabb asztali tüzhelye. Ha feldül elalszik. A szesz ki nem folyhat!

Ára Budapesten 4.—korona.

Régi használt példányokat a gyár a korona 50 fillér ráfizetéssel 1910-es modellere cseréli át.

Kapható minden szakmában vágó üzletben.

„Rops’ Fémárugár Részvénytárs.
Budapest, V. Váci-ut 74. 56.

Helybeli elárusítók:
Erdélyi Pál, Pauk Vilmos, Steiner Zsigmond.

Képviselek vidéken kerestetnek.

ÜGYNÖKÖK

legmagasabb jutalék mellett magyarországi elsőrendű **ablaklakroletta** és **zsalsuliagyár** részére felvételnek. Olyanok, kik már ezen szakmában dolgoztak, előnyben részesülnek

Ajánlatok:

FRIEDMAN KAROLY

bútor- és redőnygyára Péc.

168. szám 1910

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezzel közzhírré teszi, hogy a tapolczai kir. járásbíróóság 1910. V. 103. számú végzése által **Mayer gépgyár vas és fémöntőde r. t.** végrehajtó javára Fekete szőlőhegyen 103. kőr. 60 fill. tőke és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag foglalt és 740 kor. becsült két hordóban bor, horcával és egy drb kettő éves tinóból álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis Köveskállán és a Feketehegyen leendő eszközésére

1910. év február hó 14. napjának délelőtt 9 órája

határidőül kitzetetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tapolcza, 1910. évi márc. hó 28.

Kerkápoly, bír. végrehajtó.

326. szám. tkv. 1910.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság közzhírré teszi, miszerint **dr. Kaszás Károly** ügyvéd által képviselt **Körmenyi József és neje Hajba Anna** tapolczai lakosnak kiskoru Körmenyi Anna és Körmenyi Lőrinc Vince elleni közönség megszüntetés iránti ügyében a zalaegei kir. törvényszéknek jogerős 5876/909. p. számú ítélete alapján folyomódók kérelmére a végrehajtási árverés joghatályával bíró önkéntes árverés a vagyon közösség megszüntetése végett a tapolczai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság területén levő a tapolczai 2917 szíjtkvben felvett 4/8 részben Körmenyi József, 2/8 részben ennek neje Hajba Anna 1/8 részben kiskoru Körmenyi Anna és 1/8 részben kiskoru Körmenyi Lőrinc, Vince tapolczai lakosok nevében álló 1847/4 hrsz. hosszudűlői ingatlanra a melyen ház is épült 800 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül:

1910. évi április hó 25. napjának délelőtti 10 órája

alulírott telekkönyvi hatóságához kitzetetik Az ingatlanok a kikiáltási ár két harmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letétét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírott telekkönyvi hatóságnál és Tapolcza községházánál betekinthetők.

A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Tapolcza, 1910. évi január hó 21-én.

Müller, kir. járásbíró.

SZŐLŐSGAZDÁK

Homokon és kötött földön.

Aki borait mindenkor jó áron és hamar akarja eladni, ültessen Delavare szőlőt szántóföldekre is, és ha a hiányzó tőkét ezzel pótolja, az ilyen vegyes bor oly finom lesz, hogy

drágán és hamar elkel.

Ezt bizonyítjuk, kik már termeljük és bizonyítják a nagy borkereskedők, akik 60—80 koronaért is megveszik hektóját, ha százezer hold ilyen teremés. Permetezés nélkül a múlt évben is perenosporától mentes nagy termést adott (holdanként 35 hektó).

Vesszőről árjegyzék ingyen és bérmentve.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, KÖLV pösta, távirda és távbeszélő állomása.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német, nyelven.

PREISZ MANÓ

cím-, szobafestő és mázó,

Tapolcza, Uj-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát m.: **üveg-, cím- templom-, szoba- és díszfestést a legmodernebb kivitelben és lehető legjutányosabb árk mellett.**

PAUK VILMOS

vaskereskedése

TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagy választéku raktárát, **Nechwile Fenencz** szabadalmazott „**AUSZTRIA**” permeterző egyedüli készítőjének **főraktára**, továbbá **önműködő Rákoczy, légnymásu, Mayfarth és Eclair vermöre permeterzők**, melyeket gyári áron bocsatok rendelkezésre.

Szénkénegezők (Egyszerűség). **Borszivattyúk és tömlők** (Heinrich rendszer). **Ekék, Kaysar varrógépek golyos csapágyal.**

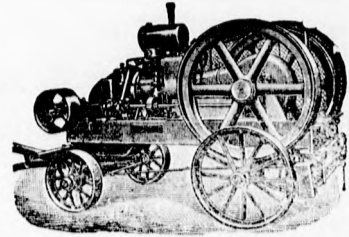
továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekből,**

Lütichi és Pieper vadászfegyverekből,

mindennemű gazdasági és szőlészeti gépekből.

Nehéz első rendű AUSZTRIA permeterzőkhöz mindennemű alkatrészek kaphatók.

Ügynökök keresetnek.

Ügynökök keresetnek.

Eredeti „CHRISTOPH“!

benzin szivómotorok, lokomobilok és **NYERSOLAJ-MOTOROK**

ma az első helyen állanak.

A „CHRISTOPH“ név garancia.

75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

Kérjen árjegyzéket

Dénes B. motorszpecialista

BUDAPEST, V., LIPOT-KÖRUT 15.

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, olcsó szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

lelkismeretesen vezetett oltványt-lepéhez

Ös-Csanádon (Torontál-m.)

ahol szokvány minőségű, I. rendű fás, gyökeres szőlőoltványok, bors és csemefajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlő-

vesszők, nemkülönbön ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőlugasnak különösen e célra választott fajok.

Gyümölcsfa- és rózsaoztványokban nagy választék.

Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A számos elismeréssel közül itten csak egy:

Igen tisztelt Vitye ur! Örömmel hozom b. tudomására, hogy az Ön telepéről vett fás gyökeres szőlőoltványokkal teljesen meg vagyok elégedve.

Az oltványok erőteljesen indultak meg s talán 1 0° sem fog kimaradni.

Teljes tisztelettel

Makó, 1909. július 10.

Marosi Imre

m. kir. adóhivatali főtiszt

A főútcán egy külön bejárata tu

BUTOROZOTT SZOBA

azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

„**BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET**”

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVEKEZET

butoresarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körut 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában).

Ezen szövetezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek a felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű, modern lakberendezések.

Jutányos árk!

szavatosság az áru minőségeért.

Az árucarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

Kapható kátrány-aszfalt lemez, kátrány, karbolium, grossol, stukatur-nádfonat és égetett mész a legolcsóbb áron

Keszler Aladárnál,
Tapolczán.

51-52

Látványosság Tapolczán!

Stiglicz Armin ujonnan átalakított modern óras és ékszer üzlete. Husz éves üzleti jó hírnevem jó munkát és jó árut biztosít.

STIGLICZ ARMIN
óras és ékszerész.

HIRSCH JÓZSEF
HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapolca (Főtér.)

Allandó nagy raktár:
Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámiból.
Friss sertéshus. I. rendű sertés zsír, háj és zsirszalonna.
Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

NAPONTA SAJAT KÉSZÍTÉSŰ FRISS VIRSLI, KALBASZ, PARIZSI ÉS SZAFALADÉ

Legolcsóbb napi árak.

Szőlőoltvány,

szőlőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delaváréból állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő-levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Czim: Szücs Sándor fia, szőlőtelepe, Bihardiószeg.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolca, Arany János-utca, a zárda-kert átellenében.

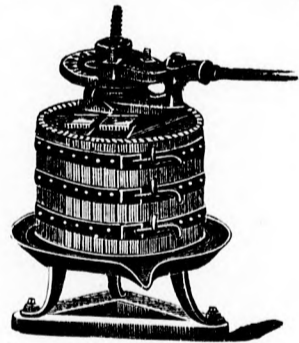
Készít minden e téren előforduló épületvasalást, modern takaréktűzhelyeket, lépeső-, sir-, erkélyrácsokat- és vaskapukat.

Elfogad szivattyús kutak fellátását és javítását, borfejtő, szénkénegező és permetező gépek javítását a lehető legjutányosabb árak mellett.

Állandóan nagy raktáron tartok takaréktűzhelyeket és permetező gépreseket.

HOCZ GERGELY

gépjavító műhelye,
gazdasági- és szőlészeti gépraktára
Tapolczán.

Ajánlom az összes gazdasági és szőlészethez szükséges gépek alapos javítására berendezett gépműhelyem, melyben az összes használatban levő permetezők, szénkénegez fecskendők, szőlő-prések borszivattyugépek zuzók stb. alkatrészei a legszolidabb áron beszerezhetők.

Permetezőkhez szükséges gumitárcsák és tömlőkért jótállást válllok, kiszakadás esetén ingyen kicserélem, minden méretben kapható.

Elvállalom a maloméptészethez szükséges felszerelési és a berendezési cikkek legjobb fajta gépszijjak gyári áron való szállítását. Kéregöntésű hengerek, pontos csiszolását és rovátkolását, a melyek pontos elvégzéséhez ujonnan szereltem fel műhelyemet a legújabb és legjobb Ganz gépekkel.

Elvállalom épület és műlakatos munkákat vízvezeték, kút, villanycsengők villámhárítók, vaskapuk, racsok és takaréktűzhelyek készítését és felszerelését, drotfonatkerítések mindenmértékben kaphatók.

Kerékpár javítások elfogadtatók és a legjobb külső és belső gumik, alkatrészek és felszerelési cikkek, az összes kerékpárokhoz kaphatók.

Különösen figyelmükbe ajánlom gépraktáromat melyben a legjobb gyártmányú gépek
Permetezők: Vermorel, Ausztria, Nechville, Légnymásos Mayfart, Rákóczi, szénkénegez fecskendő. Egyszerűség és Musinek. Borprések, hidraulikus sajtók, Mabile és különböző emeltyűs prések minden nagyságban. Szőlőtörők óriás és kupos hengerű. Legújabb és legjobb borprések, rézesapok és paragumi tömlők teljes felszereléssel jótállás mellett gyári áron kaphatók. Raktáron nem levő gépek és részletek szállítását eredeti gyári áron elfogadom jótállás mellett vagyis a meg nem felelő nem kötelező az átvételre.